

ULUSLARARASI LETMECİLİK

İŞL301U

KISA ÖZET

1.ÜNİTE Uluslararası İşletmecilik: Temel Kavramlar

GİRİŞ

Uluslararası işletmecilik, çoğu ülke ekonomisi için hava benzeri bir konum kazanmıştır. Varlığı çoğu zaman fark edilmeyebilir ancak yokluğunun ciddi olumsuz sonuçları olur. Uluslararası işletmecilik kalkınmaya katkı sağlamakta, ülkelerin kaynaklarını daha etkili kullanmalarına yardımcı olmakta ve dünya ekonomisinde karşılıklı bağlantı ve çok çeşitli ürünlere erişim olanağı sağlamaktadır. Uluslararası işletmecilik sayesinde az gelişmiş ülkelerin gelişmesi hızlanmıştır. Çin, Hindistan, Güneydoğu Asya ülkeleri ve Doğu Avrupa ülkeleri, faal uluslararası taccirler haline gelmiştir.

KÜRESELLEŞME

1980'lerin ortasından itibaren, dünya ekonomisinde büyük bir dönüşüm yaşanmaya başlamıştır. Ulusal ekonomilerin göreceli olarak kendi kendine yettiği ve uzaklık, zaman, dil, hükümet düzenlemeleri, kültür ve iş sistemleri gibi sınır ötesi yatırım ve ticareti engelleyen diğer unsurlar tarafından birbirlerinden ayrıldıkları bir dünyadan uzaklaşmaktadır. **Küreselleşme**, bilesenlerinin birbirleriyle daha fazla bütünleştiği ve karşılıklı bağımlılıklarının arttığı bir dünya ekonomisine doğru yönelimdir. Kürselleşmenin iki alt boyutu pazarların ve üretimin küreselleşmesidir.

Pazarların Küreselleşmesi

Pazarların küreselleşmesi, birbirlerinden ayrı ve farklı ulusal pazarların bir büyük küresel pazar altında birleşmesidir. Sınır ötesi ticaret engellerinin azalması uluslararası satışı kolaylaştırmıştır. Farklı ülkelerdeki tüketicilerin zevk ve tercihlerinin bazı küresel normlar üzerinde yakınsamaya başladığı ve bu durumun küresel bir pazarı ortaya çıkarttığı son yıllarda sıkça tekrarlanan bir görüştür. En fazla küreselleşen pazarlar, tüketici zevk ve tercihlerindeki farklılıkların hâlâ önemli rol oynadığı tüketim ürünleri pazarları değil, evrensel gereksinimlere cevap veren endüstriyel ürün pazarlarıdır.

Üretimin Küreselleşmesi

Üretimin küreselleşmesi, üretim faktörlerinin (emek, enerji, toprak, sermaye vb.) maliyet ve kalitede ülkeler arası farklılıklardan faydalanmak için dünya çapında ürün tedariki gerçekleştirmek demektir. Dünyanın en büyük yolcu uçağı üreticisinin, 2007'de üretmeye başladığı uzun mesafe uçağının imalatı, üretimin küreselleşmesini anlamak için güzel bir örnektir. Uçağın kanatları Japon; yatay dengeleyicileri İtalyan ve G. Koreli; gövde kısımları İtalyan, Amerikan ve G. Koreli; yolcu kapıları Fransız; kargo, servis ve mürettebat çıkış kapıları İsveçli; döşeme kirisleri Hintli; kablo sistemi Fransız; kanat uçları, kanat kaplamaları, tekerlek yuvası bölümü ve lonjeronlar G. Koreli; iniş takımları İngiliz ve Fransız; güç dağıtım ve yönetim sistemleri ile iklimlendirme sistemleri Amerikan ve yazılımı Hintli işletmeler tarafından üretilmektedir.

Küreselleşmenin Ardındaki Unsurlar

Küreselleşme eğilimini iki unsur önemli ölçüde etkilemiştir. Birinci unsur, II. Dünya Savaşı'nın sonundan başlayarak ürünlerin ve sermayenin ülkeler arası serbest dolaşımının önündeki engellerin kalkmaya başlamasıdır. İkinci unsur, teknolojik değişim ve özellikle, iletişim, bilgi işleme ve ulaşım teknolojilerindeki büyük ilerlemelerdir. Uluslararası ticaret ve yatırıma en büyük engel, ülkelerin kendi yerel endüstrilerini korumak için sınır ötesi ticaret için belirledik-

leri yüksek oranlı gümrük vergilerinden kaynaklanmıştır. II. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan Gümrük Vergileri ve Ticaret Anlaşması (GATT) ve onun temelleri üzerine kurulan Dünya Ticaret Örgütü (WTO); hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerdeki gümrük vergilerinin ve diğer ticaret ve yatırım engellerinin (yabancı rakiplere karşı yerli üreticilere verilen sübvansiyonlar, ithalat ve ihracat kotaları, yabancı yatırımlara yerli üretim faktörlerini kullanım zorunluluğu getirme ve diğer keyfi uygulamalar) azaltılmasında önemli rol oynamıştır.

ULUSLARARASI İŞLETME, TİCARET VE YATIRIM

Yönetimle ilgili derslerinizden hatırlayacağınız gibi, bir işletmenin yöneticilerini alt, orta ve üst düzey yöneticiler olmak üzere üç gruba ayırmak mümkündür. Alt düzey yöneticiler, işletmenin ürünlerinin (mal ve/veya hizmetlerinin) üretimine dâhil olan ve yönetici olmayan çalışanları yönetirler. Orta düzey yöneticiler, alt düzey yöneticileri yönetirler. İşletmenin üst düzey yönetim ofislerinin ve üst düzey yönetimi doğrudan destekleyen çalışanlarının bulunduğu ülkeye **ana ülke** denir. İşletmenin araştırma-geliştirme (Ar-Ge), tedarik, üretim ve pazarlama gibi işletmecilik faaliyetlerinin gerçekleştiği yabancı ülkeye **ev sahibi ülke** denir. **Uluslararası işletme**, uluslararası ticaret ve/veya uluslararası yatırım yapan işletmedir.

Uluslararası ticaret, ürünlerin sınırlar ötesi değişimidir. **Uluslararası yatırım**, işletmenin varlıklarını başka bir ülkeye aktarması ya da başka bir ülkeden varlıkları satın alması demektir. Bu varlıklara sermaye, teknoloji, yönetsel yetenek ve imalat altyapısı dâhildir. İktisatçılar bu varlıklara “üretim faktörleri” adını verirler. Özel bir uluslararası KOBİ çesidi, küresel doğan işletmedir. **Küresel doğan işletme**, kuruluşunun hemen başında uluslararası işletmeciliğe girişen ve hızlı bir biçimde yabancı pazarlara açılan genç bir işletmedir. Birden çok ülkede işletmecilik faaliyetlerine sahiplik yoluyla katılan işletmeye **çokuluslu işletme** (ÇUI) denir.

3

Sahiplik, dört şekilde gerçekleşebilir: • Tamamen sahip olunan bağlı işletme yoluyla: Yabancı ülkedeki işletmeyi satın alma ya da işletmeyi kurma yoluyla tamamen sahip olma. • Bağlı işletme yoluyla: Yabancı ülkedeki işletmenin çoğunluk ortağı olma (işletme hisselerinin % 50'sinden fazlasına sahip olma). • Eşit hissedarlık yoluyla: Yabancı ülkedeki işletmenin eşit hisseye sahip ortaklarından biri olma (örn. dört ortak varsa, her birinin işletme hisselerinin % 25'ine sahip olması). • İlişkili işletme yoluyla: İşletmenin azınlık ortağı olma (örn. işletme hisselerinin % 50'sinden azına sahip olma).

Uluslararası ticaret, ihracat ya da ithalat yoluyla gerçekleşebilir. **İhracat**, ana ülke ya da başka bir ülkede üretilen ürünlerin başka ülke ya da ülkelerdeki müşteri ya da müşterilere satılmasıdır. **İthalat**, ana ülke dışındaki tedarikçilerden ürün satın alınmasıdır. İhracat, ürünlerin ülke dışına çıkışıyla; ithalat, ürünlerin ülkeye girişiyle ilgili bir faaliyettir. Uluslararası yatırım, uluslararası portföy yatırımı ve doğrudan yabancı yatırım olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. **Uluslararası portföy yatırımı** (UPY), finansal kazanç elde etmek için hisse senetleri ve borç senetleri gibi uluslararası değerli kâğıtlara sahip olmak demektir. UPY'de, bu varlıklar üzerinde aktif yönetim ya da kontrol söz konusu değildir. Yabancı yatırımcı, bu varlıkların sahipliğinden göreceli olarak kısa dönemli kazanç elde eder. **Doğrudan yabancı yatırım** (DYY), işletmenin sermaye, teknoloji, emek, toprak, tesis ve donanım gibi üretken varlıkları satın alarak yurtdışında fiziksel olarak bulunduğu yatırım türüdür.

OFFSHORING VE KÜRESEL DEĞER ZİNCİRLERİ

1800'lü yıllarda yaşanan buharlı makinelerin icadı ve Endüstri Devrimi'yle beraber işletmeler, demiryolu ve deniz yolu aracılığıyla yabancı ülkelerdeki müşterilere ekonomik açıdan daha elverişli koşullarda ürün teslim etmeye başlamışlardır. Buna karşılık imalat, genellikle olabildiğince çok faaliyetin tek bir çatı altında gerçekleştirilmeye çalışıldığı çok büyük fabrikalar aracılığıyla hayata geçmiştir. Özellikle, 1990'lardan başlayarak yaşanan daha önce söz ettiğimiz büyük dönüşüm ile hem tüketim üretimden tamamen ayrılabilmiş, hem de üretim parçalanmaya başlamıştır.

Çin, Hindistan ve diğer Güneydoğu Asya ülkelerinde emek ücretlerinin gelişmiş ülkelere göre düşük olması bu hızlanmaya katkı sağlamıştır. Bir işletme sürecinin ya da bütün bir imalat tesisinin yabancı bir ülkeye taşınmasına **offshoring** denilmektedir. 1990'ların başından itibaren dünyada yaşanan offshoring dalgasının doğal sonucu küresel değer zincirlerinin ortaya çıkması olmuştur. **Küresel değer zinciri** (KDZ), bir ürün için tasarımından son kullanıma kadar gereken tüm faaliyetlerin ve bu faaliyetlerin coğrafi alanda ve uluslararası sınırlar arasında dağıtılmasını kapsamaktadır.

ULUSLARARASI İŞLETMECİLİKTEKİ ARACILAR VE KOLAYLAŞTIRICILAR

Uluslararası işletmecilik, farklı türde uzmanlık ve girdilere sahip çok sayıda örgütün birlikte çalışma amacıyla bir araya gelmesini gerektirmektedir. Bu bölümde yukarıda söz edilen örgütlerden aracı ve kolaylaştırıcılara değinilecektir. Uluslararası işletmecilikte işletme, aracı ve kolaylaştırıcıların faaliyetleri bir ölçüde örtüşmektedir

Yabancı Pazardaki Aracılar

Çoğu aracı, ihracatçının hedef pazarındadır. Yabancı pazardaki aracılar, pazar araştırması yapma, ürünleri ticari gösterilerde sergileme, yerel tasımacılığı ayarlama ve gümrüklerden mal çekme gibi çok sayıda hizmeti sunarlar. Ek olarak, aracılar, ürünün ambalajını pazar koşullarına uyarlama, reklam, satış ve satış sonrası hizmetler gibi yerel pazarlama faaliyetlerini de yönetirler.

Yabancı dağıtımçı, bir ihracatçı için sözleşme altında çalışan ve sıklıkla, depolama, satış, özendirme ve satış sonrası hizmetler gibi pazarlama işlevlerini yerine getirerek ihracatçının ismiyle ihracatçının ürünlerini ulusal bir pazar ya da bölgede dağıtan yabancı pazardaki aracıdır. **İmalatçı temsilcisi**, belli bir ülke ya da bölgede ihracatçıyı temsil etmek ve ihracatçının ürünlerinin tamamını satmak üzere ihracatçıyla anlaşılan bir aracıdır. İmalatçı temsilcileri, çalıştıkları endüstriye bağlı olarak satış temsilcileri ya da hizmet temsilcileri gibi farklı isimlerle de anılırlar. **Acente**, uluslararası işletmecilik işlemlerindeki ürünleri satın alma ve satma amaçlı siparişleri bir komisyon karşılığında işleyen aracıdır (sıklıkla, birey ya da küçük bir işletmedir). Komisyoncu ya da simsar olarak da bilinen acente, alıcı ya da satıcı adına faaliyet yürütebilir ancak yabancı dağıtımıcının tersine, onların isimlerini ya da ürünlerinin sahipliğini üzerine almaz.

Uluslararası İşletmecilikteki Kolaylaştırıcılar

Kolaylaştırıcılar, işletmelerin uluslararasılaşmasına ve yabancı ülkelerdeki faaliyetlerine yardımcı olan ve işlemlerin verimli, kolay ve zamanında gerçekleşmesini sağlayan bağımsız birey ya da işletmelerdir. **Lojistik hizmet sağlayıcısı** (kargo şirketi), uluslararası işletme için ürünlerin fiziksel dağıtımını ve depolanmasını düzenleyen ve ürünlerin ilk hareket noktası ile tüketim noktası arasındaki bilgisini koordine eden önemli bir kolaylaştırıcıdır.

Yük ileticisi, tıpkı yük için hizmet sunan bir seyahat acentesi gibi, ihracatçı işletmeler adına uluslararası nakliyyeyi düzenleyen uzmanlaşmış bir lojistik hizmet sağlayıcısıdır. Genellikle büyük liman kentlerinde bulunan yük ileticileri, uluslararası işletmenin ürünlerinin yabancı bir limana ve hatta hedef yabancı pazardaki müşterinin konumuna teslimatını düzenlerler. **Gümrük komisyoncusu**, ithalatçı işletme adına gümrükten mal çeken uzmanlaşmış bir işletmedir. Yük ileticilerinin ihraç ettiklerini, gümrük komisyoncuları ithal etmektedir. Gerekli belgeleri hazırlama ve işleme ve varış ülkesindeki gümrükten mal çekme temel görevleridir.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/uluslararasi-isletmecilik-ady212u?search=%C4%B0%C5%9EL301U>